

Ministrstvo za digitalno preobrazbo
Davčna ulica 1
1000 Ljubljana
gp.mdp@gov.si

V Ljubljani, 20. avgusta 2024

DOPIS: Neodgovorjanje na predloge in odzive uporabnikov v postopkih e-participacije

Spoštovani,

V Mreži nevladnih organizacij za vključujočo informacijsko družbo (Mreža NVO-VID) zagovarjamo učinkovito, odgovorno in zaupanja vredno uporabo digitalnih tehnologij v podporo demokratičnim postopkom (e-participacija). Zato se na Ministrstvo za digitalno preobrazbo obračamo z naslednjimi vprašanji, ki se nanašajo na dva primera neodgovorjanja ministrstva na predloge in odzive uporabnikov v postopkih e-participacije:

- 1) Kdaj bo v spletnem orodju predlagam.vladi.si objavljen odgovor Ministrstva za digitalno preobrazbo na predlog »Izdaja programske opreme za dostop do ključev na elektronski osebni izkaznici v prostokodni obliki«¹? Javna obravnava predloga se je zaključila 28. marca 2024, rok za odziv pristojne institucije je bil 27. april 2024.
- 2) Koliko sprejetih predlogov s strani uporabnikov/c spletnega orodja predlagam.vladi.si je v mandatu sedanje vlade prejelo Ministrstvo za digitalno preobrazbo oz. Služba vlade RS za digitalno preobrazbo (predhodnica ministrstva)?
- 3) Na koliko prejetih predlogov uporabnikov/c spletnega orodja predlagam.vladi.si je Ministrstvo za digitalno preobrazbo (Služba vlade RS za digitalno preobrazbo) odgovorilo v skladu s Pravili spletnega orodja predlagam.vladi.si?
- 4) Kdaj bo Ministrstvo za digitalno preobrazbo odgovoril na odziv Mreže NVO-VID, ki je bil posredovan prek spletnega obrazca dne 25. julija 2024 glede popravka novice na spletni strani²? Na spletni strani je pri članu strateškega sveta za digitalno preobrazbo g. Kristijanu Tkalcu zapisana napačna navedba »predstavnik nevladnih organizacij s statusom v javnem interesu na področju razvoja informacijske družbe«. Pravilna navedba je »predstavnik Mreže nevladnih organizacij za

1 Vir: <https://predlagam.vladi.si/predlog/17789>.

2 Vir: <https://www.gov.si/novice/2024-07-25-vlada-je-ustanovila-krovno-posvetovalno-telo-za-usklajevanje-digitalne-preobrazbe/>.

vključujočo informacijsko družbo«. Ministrstvo za digitalno preobrazbo pozivamo, da navedbo popravi v skladu z dopisom Mreže NVO-VID o imenovanju predstavnika v strateškem svetu z dne 16. januarja 2024³.

Utemeljitev vprašani:

Eden ključnih kazalnikov uspeha e-participacije predstavlja odziv pristojnih institucij na predloge uporabnikov/c, ki sodelujejo v tovrstnih postopkih⁴. Visoka kultura odgovarjanja s strani javne uprave v demokratičnih postopkih prispeva k višji stopnji zaupanja javnosti v poštenost, nepristranskost in učinkovitost opravljanja javnih nalog, hkrati pa predstavlja pomemben del načel dobrega vladovanja (ang. good governance).

Ob tem želimo opozoriti, da se je Vlada Republike Slovenije v koalicijski pogodbi (str. 5) v sklopu Demokratizacija volilnega sistema zavezala k naslednjemu: »Preučili bomo možnosti spletnega glasovanja in digitalizacije volilnih procesov ter podprli digitalno demokracijo.«⁵

Na delavnici civilne družbe, ki je bila namenjena pripravi pripomb na osnutek Nacionalnega strateškega časovnega načrta za digitalno desetletje⁶, je bil med drugimi oblikovan predlog ukrepa za krepitev demokratičnih postopkov in odločanja s pomočjo digitalnih tehnologij (e-participacija in e-volitve). Ukrep se je nanašal na celostno digitalizacijo upravnih postopkov na področju demokratičnega življenja, na spletno glasovanje in digitalizacijo volilnih procesov, digitalizacijo peticij Državnemu zboru ter na bistveno izboljšanje demokratičnih učinkov portala Predlagam vladi in podportala eDemokracija na portalu E-uprava. Prav tako se je predlog nanašal na digitalizacijo novih praks državljske udeležbe kot so množičenje (crowdsourcing) in participativni proračun.

Ministrstvo za digitalno preobrazbo predlaganega ukrepa civilne družbe ni vključilo v nacionalni strateški načrt, pri čemer se je sklicevalo na institucije v sistemu javne uprave, ki so vsebinsko odgovorne za področja e-participacije, e-volitev, e-referendumov ter digitalizacije zakonodajnega postopka in zaenkrat niso pripravile ukrepov⁷ (str. 32).

V povezavi s prvim vprašanjem ter v navezavi na uresničevanje načel dobrega in učinkovitega vladovanja želimo Ministrstvo za digitalno preobrazbo opomniti, da je v odgovoru⁸ na dopis Mreže NVO-VID z dne 26. maja 2023⁹ glede podpore e-osebni izkaznici na operacijskem sistem Linux odgovorilo, da bo medprogramje za operacijski sistem Linux, ki ga zagotavlja dobavitelj čipa, predvidoma na voljo v zadnjem kvartalu leta 2023. Prav tako je ministrstvo v odgovorih na prejete pripombe na Nacionalni strateški časovni načrt za digitalno desetletje (november 2023) navedlo, da bo »Medprogramje za uporabo elektronske osebne izkaznice kmalu dostopno tudi za

3 Vir: https://www.informacijska-druzba.org/wp-content/uploads/2024/01/Dopis-NVO-VID-MDP-Strateski-svet_podpisan.pdf.

4 Vir: <https://www.inepa.si/2021/12/17/e-participation-assessment-framework/>.

5 Vir: https://www.gov.si/assets/vlada/Vlada_predstavitev_dokumenti/Koalicijski-dogovor-2022-2026-Programski-del-18.5.2022.pdf.

6 Vir: https://www.informacijska-druzba.org/wp-content/uploads/2023/10/Predlogi-CD-Nacionalni-strateski-nacrt_dopolnitve_podpisan.pdf.

7 Vir: <https://nio.gov.si/nio/cms/download/document/0669278958c84ab085638586e9efbc744254edd3-1702043590438>.

8 Vir: <https://www.informacijska-druzba.org/wp-content/uploads/2023/08/Odgovor-MDP-e-osebna-izkaznica.pdf>.

9 Vir: https://www.informacijska-druzba.org/wp-content/uploads/2023/05/Dopis-MDP-eOsebna-izkaznica_NVO-VID_podpisan.pdf.

uporabnike operacijskih sistemov Linux«.

Kljub temu elektronska osebna izkaznica danes še vedno ni na voljo uporabnikom/cam operacijskega sistema Linux¹⁰. Kot taka pa predstavlja primer elektronske javne storitve, ki ne upošteva načel in vrednot tehnološko nevtralnosti, etičnosti digitalnih javnih storitev ter enakosti uporabnikov/c vseh elektronskih naprav in operacijskih sistemov. S tem pa pomeni tudi neposredno kršitev zavez Berlinske deklaracije o digitalni družbi in digitalni vladi, ki temelji na vrednotah.

Prosimo, da nam vaš odgovor na dopis v skladu s 17. členom Uredbe o upravnem poslovanju posredujete na e-naslov mreza.nvo@informacijska-druzba.org in v kopijo simon.delakorda@inepa.si.

S spoštovanjem,
mag. Simon Delakorda, koordinator zagovorništva in mreženja
Mreža nevladnih organizacij za vključujočo informacijsko družbo
E: simon.delakorda@inepa.si M: 041 365 529
Splet: <https://www.informacijska-druzba.org/>

Poslano po E-pošti:

- naslovníku
- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje gp.ukom@gov.si
- Ministrstvu za javno upravo gp.mju@gov.si (g. Jure Trbič, državni sekretar in mag. Mateja Prešern, v.d. generalnega direktorja Direktorata za lokalno samoupravo, nevladne organizacije in politični sistem)
- Kabinet predsednika vlade gp.kpv@gov.si (g. Jure Leben, državni sekretar)
- CNVOS info@cnavos.si

Objava na spletu:

- spletna stran <https://www.informacijska-druzba.org/>
- profili Mreže NVO-VID na družbenih omrežjih
- spletno orodje predlagam.vladi.si

10 Vir: <https://www.si-trust.gov.si/sl/podpora-uporabnikom/pogosta-vprasanja/elektronska-osebna-izkaznica/#idpc>.